

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Cojușneanu Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Cojușneanu Nicolae xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din xxxx, domiciliat în xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.10.2018 – 17.05.2019;

Instanța de apel: 17.06.2019 – 25.09.2019;

Instanța de recurs: 28.11.2019 – 25.03.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 17 mai 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cojușneanu Nicolae a fost condamnat în baza art.325 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1 700 unități convenționale, echivalentul a 34 000 lei.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Cojușneanu Nicolae a fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cojușneanu Nicolae, activând în calitate de însoțitor de bord pe autocarul pe care îl gestionează Romeo Gorincioi, marca „Setra” S416HDH, n/î xxxx, a comis coruperea persoanelor publice din cadrul Postului vamal Sculeni al Biroului vamal Ungheni pentru neîntocmirea la depistarea încălcărilor la traversarea frontierei de stat a actelor corespunzătoare, și pentru favorizarea și autorizarea trecerea

persoanelor, mijlocului de transport și mărfurilor peste frontiera de stat a Republicii Moldova, fără efectuarea controlului la trecerea frontierei și controlului vamal obligatorii, precum și neîncasarea taxelor obligatorii la vămuirea bunurilor introduse pe teritoriul țării, cât și facilitarea trecerii peste frontieră a bunurilor cu eludarea controlului vamal în următoarele circumstanțe: la 13.09.2016 Cojușneanu Nicolae, în calitate sa de însoțitor de bord a autocarului marca „Setra” S416HDH, n/î xxxx, aflându-se în Postul vamal Sculeni - Sculeni (auto), Biroul vamal Ungheni, circulând pe serviciul B retur, cursa or. Chișinău (R. Moldova) - or. Paris (Franța), conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale infracționale, a corupt inspectorul vamal Vacarciuc Ion, aflat în exercițiul funcției în cadrul Postului vamal Sculeni al Biroului vamal Ungheni, ce avea ca sarcini asigurarea controlului vamal al mărfurilor și mijloacelor de transport trecute peste frontiera vamală de către persoanele fizice și juridice, vămuirea, încasarea corectă a drepturilor de import/export, precum și coordonarea monitorizarea procesului de aplicare a controlului unităților de transport destinate transportului auto de mărfuri și pasageri, prin oferirea ultimului a mijloacelor bănești în suma de 200 Euro, ceea ce constituie conform cursului oficial 4 440,28 lei, pentru autorizarea trecerii mijlocului de transport peste frontiera de stat a Republicii Moldova, și evitarea întocmirii actelor de constatare a încălcărilor admise, de nedeclarare la efectuarea controlului vamal a sumei de 29 000 euro, transportați în salonul autocarului de marca „Setra” S416HDH, n/î xxxx. Potrivit datelor centralizate ale Departamentului poliției de frontieră, în prezent IGPF, s-a constatat că la 13.09.2016, ora 04:10:02, autocarul de model „Setra” S416HDH, n/î xxxx, a traversat frontiera R. Moldova, direcția intrare, la volanul acestuia, în calitate de șofer fiind Serbeniuc Ghenadie, iar în calitate de pasageri fiind Cojușneanu Nicolae și Gudumac Igor. Totodată, conform sistemului informațional „Frontiera” cu privire la traversările unităților de transport peste frontiera vamală a Republicii Moldova, se confirmă faptul autorizării de către inspectorul vamal Vacarciuc Ion a trecerii frontierei de stat a autocarului respectiv la data de 13.09.2016, ora 05:33, șofer fiind Serbeniuc Ghenadie.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojușneanu Nicolae să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art.79 Cod penal.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că inculpatul a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptei incriminate, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală. Astfel, pedeapsa stabilită lui Cojușneanu Nicolae este prea aspră.

A mai indicat că, la stabilirea pedepsei, instanța urma să țină cont că inculpatul a recunoscut vina pe deplin, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, s-a căit sincer în cele comise, este caracterizat pozitiv, este tânăr, iar infracțiunea comisă are o gravitate redusă, circumstanțe care ar putea fi recunoscute ca fiind excepționale și permit aplicarea prevederilor art.79 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, apelul declarat a fost respins ca neîntemeiat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere

cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Cojușneanu Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75, 90 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, scopul pedepsei în sensul corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familiară a acestuia.

Subsidiar, instanța de apel a indicat că, în speță, nu pot fi aplicate prevederile art.79 Cod penal, deoarece, la caz, nu au fost identificate careva circumstanțe excepționale, legate de scopul și motivele faptei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, fapt care rezumă concluzia certă că, instanța de apel nu poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă sau altă pedeapsă mai blândă.

Referitor la solicitarea avocatului privind neaplicarea în privința lui Cojușneanu Nicolae a pedepsei complementare sub formă de amendă, instanța de apel a notat că, amenda prevăzută la norma art.325 alin.(1) Cod penal, este pedeapsa principală și nu complementară, fapt ce denotă că aceasta este obligatorie în aplicare.

Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și solicitând casarea acesteia, precum și a hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă cu aplicarea art.79 Cod penal și anume fără aplicarea pedepsei obligatorii – închisorii, dat fiind faptul că pedeapsa aplicată de instanțele de fond este prea aspră și disproporțională în raport cu faptele săvârșite și urmările prejudiciabile.

Consideră că, instanța de apel contrar cerințelor art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, expunându-se evaziv și neclar, fără a examina chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În continuare, a invocat că, în lipsa circumstanțelor agravante, pedeapsa stabilită este prea aspră și nemotivată, or, potrivit prevederilor legale o pedeapsă mai aspră se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei. Însă, acest fapt nu s-a constatat în ședința de judecată dar dimpotrivă.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale, deoarece, din materialele cauzei penale, nu rezultă existența unor circumstanțe excepționale, care ar determina instanța să aplice în privința lui Cojușeanu Nicolae prevederile art.79 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică drept temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că, pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente, nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Instanța de recurs consideră, că temeiul de casare invocat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia, în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la respingerea apelului declarat.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

De asemenea, Colegiul penal reține că, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, prin urmare, prima instanță a admis această solicitare și a examinat cauza în procedura simplificată în corespundere cu prevederile legale.

În continuare, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art.75 Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

Potrivit alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei cu amendă.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs reține că, sancțiunea art.325 alin.(1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2 000 la 4 000 unități convenționale.

Prin urmare, în speță, în conformitate cu alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsa amenzii cu o pătrime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de amendă, care este de la 1 500 la 3 000 unități convenționale.

Conform art.78 alin.(1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî până la limita de jos, deci este la discreția instanței să aplice sau nu limita de jos a sancțiunii, or, după cum rezultă din conținutul deciziei instanței de apel, aceasta a motivat neaplicarea limitei de jos a sancțiunii față de inculpatul Cojușeanu Nicolae.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal apreciază drept neîntemeiate argumentele recurentului precum că, în privința acestuia urmează a fi stabilită o pedeapsă mai blândă cu aplicarea art.79 Cod penal, fără aplicarea pedepsei obligatorii – închisorii, or, din materialele cauzei penale, nu

rezultă existența unor circumstanțe excepționale, care ar determina instanța să aplice în privința lui Cojușneanu Nicolae prevederile art.79 Cod penal.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speță a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele nominalizate, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, impunându-se dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Cojușneanu Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Cojușneanu Nicolae xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 07 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac